I. КИРИШ ҚИСМИ

Аудиторлик ташкилоти реквизитлари:

Аудиторлик ташкилотининг тўлиқ номи	МЧЖ «**NAZORAT-AUDIT**» Аудиторлик ташкилоти
Юридик манзили ва телефон ракамлари	Тошкент шаҳри, Госпитал дахаси 11/2, тел: +99895 1447455, тел/факс: +99871 1502301
Давлат томонидан рўйхатдан ўтган гувоҳнома	Ўзбекистон Республикаси Адлия Вазирлигидан 11.12.2007 йилда №545 сонли гувоҳномаси билан рўйхатдан ўтказилган.
Аудиторлик фаолияти лицензияси	Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан 28 июль 2008 йилда берилган барча хўжалик юритувчи субъектларда Аудиторлик текширувини ўтказишга руҳсат берувчи 00067-сонли Лицензия.
Банк реквизити	Х/р 20 208 000 604 400 007 713 001, «Davr-bank» ХЁАТБ Чилонзор филиали, МФО 01046
СТИР	202884570
ХХТУТ	84400
Аудиторлик ташкилоти директории:	Назаров Баходир Нематович, Ўзбекистон Республикаси Молия Вазирлиги томонидан 2014 йил 26-апрелда берилган №05207 аудитор малака сертификатига эга.
Аудиторлик тешируви учун асос	2021 йил 15-март кунги № 95/01-21 сонли шартнома.
Аудиторлик ҳисоботини тақдим қилинган сана	05 –апрел 2021 йил.

Аудиторлик текшируви ўтказилаётган жамиятнинг реквизитлари:

Жамият ва ташкилотининг тўлиқ номи	«Беруний пахта тозалаш» Акциядорлик жамияти (бундан кейинги матнда жамият)
Юридик манзили ва телефон ракамлари	Қорақолпоғистон Республикаси, Беруний тумани Кат кўчаси рақамсиз уй.
Давлат томонидан рўйхатдан ўтган гувоҳнома	Қорақолпоғистон Республикаси, Беруний тумани Ҳокимлиги «Тадбиркорлик субъектларини рўйхатдан ўтказиш иниспекцияси» томонидан Давлат рўйхатидан ўтказилганлиги туғрисида 2010 йил 27-феврал куни №140 реестр рақами билан рўйхатга олинган ва 00305-сонли гувоҳнома берилган. ТХШ-1711, МШ-513, КТУТ-00331317, МХОВТ-

	1735207501.
Банк реквизити	ОАТБ «AGROBANK» Беруний филиали жорий ҳисоб раками 20210000800422624001. МФО 00607.
СТИР	201604261
ХХТУТ	17111.

Қорақалпоғистон Республикаси Беруний туман «Беруний пахта тозалаш» АЖининг 2020 йил молиявий хўжалик фаолияти юзасидан тузилган бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботлари, ҳамда у билан боғлик бошқа молиявий хужжатларини аудиторлик текширувидан ўтказдим.

Аудиторлик текшируви «Беруний пахта тозалаш» акциядорлик жамияти маъсул шахслари:

- Махмудов Алишер 2019 йил 09-сетябр кунги №75-К буйрук асосида жамият раиси вазифасида текшириш кунигача фаолиятини юритиб келмоқда.
- Реймов Зафар Ерназарович 2016 йил жамиятнинг №10 буйруғи бўйича 18-январ кунидан иккинчи имзо қўйиш хуқуқи билан бош ҳисобчи вазифасида фаолиятини юритиб келмоқда.

Аудиторлик текшируви «Беруний пахта тозалаш заводи» АЖининг раиси Алишер Махмудовнинг хабардорлигида, ҳамда бош ҳисобчиси З.Реймов ва аудитор Б.Пирназаровнинг бевосита иштирокида ўтказилди.

Аудиторлик текшириш жамият раҳбарияти томонидан тақдим қилинган бирламчи бухгалтерия хужжатлари танлов усули асосида ўтказилди.

Ўзбекистон Республикаси Призидентининг 2020 йил 29-январдаги Ф-5537-сон фармойиши билан ташкил қилинган коронавируснинг кириб келиши ва тарқалишининг олдини олиш бўйича чора-тадбирлар дастурига асосан жамиятнинг хисоботларининг асосий қисмини масимал даражада масофадан туриб(«онлайн»режимида масофавий тарзда) олинган маълумотлар асосида хисобот тузилди.

Аудиторлик ҳисоботи бўйича аниқланган маълумотлар махфий ҳисобланиб, маълумотларни сир сақланиши учун аудиторлик ташкилоти жавобгар ҳисобланади.

«Жиддийлик даражаси ва аудиторлик таваккалчилиги Ўзбекистон Республикаси №9 сонли «мухимлик ва аудиторлик таваккалчилиги» аудит миллий стандартига асосан жамиятнинг молиявий ҳисоботларига асосан жиддийлик даражасининг энг мақбул микдорини аниқланди. Аудиторлик хулосасини тайёрлашни назарда тутадиган аудитни амалга ошириш пайтида мазкур стандарт талаблари аудиторлик ташкилотлари учун мажбурий талаблар ҳисобланади.

АФМСга асосан миқдор тушунчасида молиявий ҳисоботнинг чекланган даражада бўлиши бўлиб топилади. Микдорни аниклаган вақтда бизлар тамондан жамиятнинг 2020 йил учун молиявий ҳисоботнинг туғрилигини тарифловчи кўрсатгичлар олинди.

«NAZORAT-AUDIT» АУДИТОРЛИК ТАШКИЛОТИ ДИРЕКТОР: Б.Б.Назаров

	Базовий кўрсатгич, минг сўм. сўм	Критерии, %	Жиддийлик даражасини аниқлашдаги кўрсатгичлар миқдори минг сўмда
Солиқ тўлагунга қадар фойда	75 975	4	3 039
Сотидан соф тушум	12 471 222	3	374 137
Хусусий капитал тақсимланмаган фойдани чегирилган ҳолда	26 590 795	2	531 816
Жами активлар	68 337 722	5	3 416 886
Жиддийлик даражасининг энг мақбул миқдори			**4 325 878**

Аудит ўтказишдаги аниқсўмлик даражаси

Пул миқдоридаги аниқсўмлик кўрсатгичлари	**811 050**

Жамиятнинг 2020 йил якуни бўйича тузилган молиявий ҳисоботлари миқдорий ва сифат кўрсаткичлари асосида жиддийлик даражасининг миқдори 811050 минг сўм ҳисобланди.

Жамиятнинг хуқуқий асослари, тузилиши ва фаолияти.

Аудиторлик текшируви УзР. МВ 2016 йил 09-ноябр кунгии 85-сон буйруги ва АВ 2016 йили 01-декабр куни 2844- сон билан рўйхатга олинган «Аудиторлик фаолияти тўғрисида»ги миллий стандартлари талаблари асосида аудиторлик фаолиятининг миллий андозалари ва аудит текшируви учун тақдим этилган бухгалтерия хужжатлари, ҳисоботларига таянган ҳолда ўтказилди.

Молиявий ҳисоб кўрсаткичлари тўғри тузилганлиги акциядорлик жамият раҳбарияти зиммасига юклатилган. Аудитор вазифаси ўтказилган Аудиторлик текшируви маълумотлари асосида молиявий хўжалик фаолиятига тегишли хужжатлар юзасидан туғри хулоса беришдан иборат. Аудиторлик текшириш иш хажмининг кўплиги ва текшириш даврингинг қисқалигини ҳисобга олиб тақдим қилинган хужжатлар танлиб олиб тешириш учун қабул килинди. Аудиторлик текшируви аудиторлик фаолияти миллий андозалари асосида тузилган режа бўйича ўтказилди.

Аудиторлик текшириш :- 2021 йил 15-март куни бошланиб,
2021 йил 17-март куни якунланди.

II. ТАХЛИЛИЙ ҚИСМ.

1.Жамиятнинг ташкил топиши ва фаолиятининг

хуқуқий асослари.

«Беруний пахта тозалаш» акционерлик жамияти К.Республикаси Мулкни бошқариш комитетининг 2010 йил 12-феврал кунги № 33/БН сонли буйруғи билан қайта ташкил қилинган ва Низоми Беруний тумани Беруний тумани «Ягона дарча маркази» томанидан 2016 йил 25-августда қайта рўйхатдан ўтказилиб № 140 сонли реестр билан рўйхатга олинган ва шу йили гувоҳнома бўйича асосий ишлаб чиқариш бўйича коди 17111 рақамли ва ОКОНХ 201604261 коди берилган.

Акция пакетлари қуйидагича тақсимланган:

Жамиятнинг баланс бўйича устав фонди 620822,0 минг сўм белгиланган бўлиб, асосий восита ва бошқа мулклардан ташкил топган ва тўлиқ шакллантирилиб, балансниг 8300 устав жамғармаси счетида акс эттирилган.

Қорақалпоғистон Республикаси Мамлакатлик мулк Қўмитасининг 2010 йил 02-феврал кунидаги № 33/БК буйруғи ва Беруний тумани «Ягона дарча маркази» томанидан 2016 йил 25-августда қайта рўйхатдан ўтказилиб №140 ракамли гувахнома бериб устави тасдикланиб рўхатга олинган, «Беруний пахта тозалаш» акциядорлик жамияти баланси бўйича устав жамғармаси 620822 минг сўм белгиланган бўлиб, хар бир акциянинг номинал қиймати 4,100 минг сўмдан 151420 дона оддий акция шундан 2590 дона имтиёзли бўлинган, жамиятнинг 2019 йил 28-июндаги навбатдан ташқари умумий йиғилиш қарори билан жамиятнинг олдинги 2015-2016 йиллардаги соф фойдасининг 620822,0 минг сўми ўз капитали хисобидан 151420 оддий ва 2590 дона имтиёзли қўшимча акциялар чиқариш йўли билан жамият устав фондини кўпайтиришга йўналтирилиб акциялар сони 302840 дона номинал қиймати 4100 сўмдан 1241644,0 минг сўмга кўпайтирилган бўлиб куйидагича тақсимланган:бўлиб қуйидагича тақсимланган:

	Улуши, %да.	Акциялар сони, дона.	Суммаси.
«ККПахтасаонат»	51,0 %	154440	633204000 сўм;
Эркин савдода	43,5 %	131780	540298000 сўм;
Меҳнат жамоати	5,5 %	16620	68142000 сўм;
Жами :-	100%	302840	1241644000 сўм.

Жамият томонидан қуйидаги махсус ҳисоб рақамлари ҳам очилган:

1. 20210000500416991888 – Ижтимоий таъминот нафақаси учун
2. 29896000000416991001 – Банкнинг дебет айланмаси учун
3. 20210000900416991001 - Асосий ҳисоб рақами учун
4. 23210000400416991333 - Транш пул маблағлари учун

«NAZORAT-AUDIT» АУДИТОРЛИК ТАШКИЛОТИ ДИРЕКТОР: Б.Б.Назаров

5. 23210000500416991777 - Транш пул маблағлари учун
6. 22626000600416991001 - Транш пул маблағлари учун
7. 23210000000416991001 - Транш пул маблағлари учун
8. 23210000400416991001 - Транш пул маблағлари учун
9. 23220000800416991001 - Транш пул маблағлари учун
10. 23220000800416991001 - Транш пул маблағлари учун
11. 23220000200416991333 - Транш пул маблағлари учун
12. 22226000100416991333 - Транш пул маблағлари учун
13. 23228000300416991001 - Транш пул маблағлари учун

Жамият Низомига асосан қишлоқ хўжалик жамиятларидан пахта ҳом ашёсини қабул қилиш ва қайта ишлаб пахта толаси, техник чигит, уруғлик чигит ва иккиламчи материаллар олиш ва уларни сотиш билан шуғулланиши белгиланган бўлиб жамият текшириш ўз ичига олган даврда тасдиқланган Низомида белгилаб қўйилган фаолият турлари билан шуғуланиб келган.

2. Жамиятнинг ҳисоб сиёсати.

Аудиторлик текширувига жамиятнинг ҳисоб сиёсати тавсия қилинмади.

Ўзбекистон Республикаси Бухгалтерия Ҳисоби Миллий Стандарти БХМС N 1 Ўзбекистон Республикасининг "Бухгалгерия ҳисоби тўғрисида"ги Қонуни асосида ишлаб чиқилган бўлиб, Ўзбекистон Республсўмликасида бухгалтерия ҳисобини меъёрий асосда бошқариш тизимининг унсури ҳисобланади.

Ҳисоб сиёсати хўжалик юритувчи субъектнинг раҳбари бухгалтерия ҳисобини юритиш ва молиявий ҳисобот тузиш учун қабул қиладиган усулларнинг йиғмаси тушунилади, молиявий ҳисобот шу усулларга мувофиқ ва уларнинг қоидалари ва асосларига мувофиқ равишда тузилади. Ҳисоб сиёсати хўжалик юритувчи субъектнинг турли ҳисобот даврларидаги молиявий ҳисоботлари, шунингдек турли хўжалик юритувчи субъектларнинг молиявий ҳисоботлари қиёсланишини таъминлаш мақсадида хўжалик юритувчи субъект молиявий ҳисоботини шакллантириш ва тузиш учун асосларни белгилаб беради.

Аудиторлик текширувида жамиятда ҳисоб юритиш сиёсати жамият раҳбарининг фармойиши билан юридик хужжат сифатида расмийлаштирилмаганлиги ва умум белгиланган тартибда ҳисоб юритилгани маълум бўлди.

Тавсия:

-Ўзбекистон Республикасининг 1996 йил 30-август кунги «Бухгалтерия ҳисоби тўғрисида»ги қонуни, БХМС №1 «Ҳисоб сиесати ва молиявий ҳисобот» ва бошқа норматив хужжатлар асосида ҳисоб сиёсати ишлаб чиқариш ва тадбиқ этиш.

3. Ички назорат тизимининг тавсифи.

Бухгалтерия ҳисоби тизимининг холати.

Бухгалтерия ҳисоб варақлари Ўзбекистон Республикаси 21-сонли БХМСда белгиланган ҳисоб вараклар режасига мувофиқ очилган.

Дастлабки танишув натижаларига кўра бухгалтерия боғламалари хар ойлик журнал ордерларида умумлаштирилиб, уларга зарур бошлангич ҳисоб хужжатлари, жамламалари, ойлик ҳисоботлари бириктириб борилган. Аналитик ҳисоб регистрлари, жадваллар, китоб ва журналлар, айланмалар жамламалари, юритилиб хар ойлик айланамалар, қолдиқлари тўлиқ чиқариб борилган.

Бизнинг фикримизча хўжалик операцияларини расмийлаштиришнинг ўз вақтидалиги тулиқлиги ва сифатини ўртадан паст даражада баҳолаш мумкин.

Жамият томонидан ҳисобот йилида ойлик, чораклик ва йиллик ҳисоботлар ҳамда солиқ ҳисоб-китоблари белгиланган шаклларда ва муддатларда тузилиб тегишли идораларга тақдим этиб борилган.

Мухим ахамиятли кўрсаткичлар бўйича йиллик ҳисоботдаги, маълумотлар аналитик ҳисоб регистрлари маълумотларига мувофиқ акс эттирилган.

Жамиятда назорат мухитининг холати.

Дастлабки танишув жараёнида жамият раҳбарияти томонидан ички назорат тизимини белгилаш ва унинг таъминлашга йўналтирилган амалий харакатлари ва назорат натижаларидан уларнинг хабардорлигини баҳолашга эътибор йуналтирилди.

Жамият акциядорларининг умумий йиғилиши, кузатув кенгаши,ва бошқарув кенгаши жамиятнинг бошқарув органлари ҳисобланади. Жамиятнинг жорий фаолиятига ижро органининг раҳбари- бошқарув кенгашининг раиси умумий раҳбарлик қилади.

Жамиятнинг бўлимлари ва ишловчи хизматчилар бўйича ваколат ва вазифаларини тақсимотлари мавжуд, улар бўйича мансаб йўриқномалари, техника, ёнғин хавфсизлиги йўриқномалари мавжуд лекин фавқулодда ҳолатларда харакатланиш йўналишлари кўринарли жойларга жойлаштириб қўйилмаган.

Бўлимлар иш фаолиятлари хақидаги маълумотлар бухгалтерияда умумлаштирилиб ташқи ва ички фойдаланувчилар учун зарур ҳисоботлар ва маълумотлар тузилиб тақдим этиб борилади.

Жамиятда хуқуқшунос штати мавжуд бўлиб, молиявий хўжалик фаолиятини умуман қонунчиликка мослигини назорат қилиб боради. Ички меҳнат интизоми, меҳнат хақида бошқа қонунлар, нормалари хақида адабиётлари тўплами мавжуд бўлиб зарурият бўлса чет юридик хизматлардан фойдаланилади.

Бизнинг фикримизча жамиятда назорат муҳитини холатини ўртадан паст даражада йўлга қўйилган.

«NAZORAT-AUDIT» АУДИТОРЛИК ТАШКИЛОТИ ДИРЕКТОР: Б.Б.Назаров

Назорат воситаларининг ҳолати.

Жамиятда хужжат айланишининг туғрилиги бу хужжатларда раҳбар ходимларнинг имзолари ва розилик ёзувларининг мавжудлиги ўрганилганда эхтиёт қисмларни тарқатиш юк хатларида раҳбар ва маъсул ходимларнинг имзолари қўйилган ва бухгалтерияга тақдим этилгани, айрим ҳолатларда товар моддий бойликларни ҳисобдан чиқариш далолатномаларида, ички тизимдаги корхоналарга берилган товарт моддий бойликлар хисоб варакларида ва фермер хўжаликларига берилган товар моддий бойликлари материал ҳисоботларида раҳбарнинг розилик имзолари тўлиқ қўйилмагани аниқланди ва текшириш жараёнида БХМС бўйича тушунчалар берилди.

Жамият бухгалтерия томонидан бошланғич хужжатлардаги ёзувларни ва ҳисоб китобларни арифметик туғрилиги назорат қилиб борилган.

Жамият ижрочи органининг 2020 йил учун Бизнес режаси мавжуд бўлиб, Кузатув кенгашининг йиғилиши қарори билан тасдиқланган.

Жамиятнинг режалаштириш бўлими томонидан режа кўрсаткичларининг бажарилиши, динамикаси тадқиқ қилиниб, салмоқли фарқлар сабаблари таҳлил этиб борилмаган.

Жамият рахбарияти томонидан моддий жавобгар шахслар рўйхатлари, ишонч хати олишга рухсат этилган ходимлар рўйхати тузилган ва буйрук билан таъдиқланган, моддий жавобгарлик туғрисидага шартномаларни хар йили янгилаб, тасдиқлаш масалаларига жиддий эътибор талаб этилмаган.

Жамиятда ишонч коғозларини, ҳисоб-варақ фактураларни, буйруқ ва шартномаларни ҳисобини олиб борилган.

Бизнинг фикримизча Жамиятда назорат воситалари қўлланиши ўртача даражада ташкил этилган деб бахолаш мумкин.

Умуман олганда Жамият миқёсида ички назорат тизими ўртача даражада ташкил этилган бўлиб Аудиторлик текширишларни режалаштиришда ҳисобга олинди.

Шартномалар тузилиши бўйича.

Жамият томонидан хўжалик юритувчи субъектлар талаблари асосида пахта чиқиндилари сотиш бўйича буюртмачи ва бажарувчилар муомилалари 2 томон ўртасида тузилган шартнома асосида бажарилиб келинган. Тузилган шартномалар йиллик муддатларга тузилган.

Ушбу муомилалар бўйича шартномалар юридик шахслар билан Ўзбекистон Республикасининг “Фуқаролик кодекси” ва 29.08.1998 й.N 670-I «Хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини шартномавий, хуқуқий базаси тўғрисида»ги қонуни талаблари асосида тузилиши кўрилганда қуйидагилар аниқланди:

«NAZORAT-AUDIT» АУДИТОРЛИК ТАШКИЛОТИ ДИРЕКТОР: Б.Б.Назаров

Шартномаларда ҳисоб-китоб қилиш тартиби, томонларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари ёритилган, шартномаларни рўйхатга олиш дафтари юритилган, лекин шартномаларнинг барчаси рўйхатга олинмаган. Аудиторлик текшириш жараёнида сотилган товар моддий бойликлари ёки бошқада кўрсатилган хизматлар ижаралар бўйича шартномалар тақдим қилинмади. Тўлов мудати ўтган дебиторлик қарзларни ўндириш бўйича шартнома шартларига асосланиб 36-хўжалик юрутувчи субьектарни савдо-саноат палатаси орқали иқтисадиёт судига тақдим қилинган, шундан 21-та 702976,0 минг сўми ижра қилинган, 11-та 87517,0 минг сўм ижрога берилмаган ва иккита 17656,2 ҳали ижро чиқарилмаган. Жорий йилда 239759,0 минг сўми ўндирилиб дебиторллик қарздорликдан камайтирилган.

Шартномалар тузилиши белгиланган юқоридаги меъёрий хужжатлар талабига мос келиши ўрганилганда шартномаларда 1998 йил 2-август куни қабул қилинган «Хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини шартномавий, хуқуқий базаси тўғрисида»ги қонуни талаблари асосида шартномалар тузилмаган.

Тавсия:

-Шартномалар тузилишида ва расмийлаштирилишида Ўзбекистон Республикасининг "Фукаролик кодекси" ва 29.08.1998 й. N 670-I «Хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини шартномавий, хуқуқий базаси тўғрисида»ги қонуни талабларига риоя қилиш.

Узоқ муддатли инвестициялар.

0690 "Бошқа узоқ муддатли инвестициялар" счётида Беруний чеварлари МЧЖига киритилган инвестицияси 545 920 минг сўмлик қолдиқ мавжуд бўлиб, йил якунидан қолдиқ қолган.

Узоқ муддатли инвестициялар Кузатув кенгаши мажлисининг баённомалари ва бошқа бирламчи ҳужжатлар орқали ҳисобда тўғри акс эттирилган.

2020 йил бўйича жамият узоқ муддатли инвестицияларидан дивидендлар кўринишидаги даромадлар олинмаган.

Узоқ муддатли инвестицияларнинг ҳисобини юритиш Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан 1998 йил 25 декабрда 65-сон билан тасдиқланган Бухгалтерия ҳисобининг миллий стандарти (12-БҲМС) "Молиявий инвестициялар ҳисоби" ва Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан 1998 йил 14 октябрда 50-сон билан тасдиқланган Бухгалтерия ҳисобининг миллий стандарти (8-БҲМС) "Консолидациялаштирилган молиявий ҳисоботлар ва шўъба хўжалик жамиятларига инвестициялар ҳисоби" Стандартлари талабларига тўла мос келади.

Жамиятда жорий йилда «BARAKA PAXTA TEKS» маъсулияти чекланган жамиятининг устав фондини шакиллантириш учун 10000,0(Ўн миллион) сўм ушуш сифатида узоқ муддатли инвистиция киритилиб, 0620 –хисибда акс эттирилган.

2020 йил 31-декабр холатига узоқ муддатли инвистициялар хисобида 10 545 920 минг сўм қолдиқ қолган.

4. Асосий воситалар ва узоқ муддатли активлар ҳисобининг тахлили.

Жамиятда асосий воситалар ҳисобини бухгалтерия янги ҳисоб вараклар режасининг “0110-0190-асосий воситалар” ҳисоб варағида, эски ришини эса 0210-0290 ҳисоб варағида юритиб келинган.

Жамият томонидан асосий воситалар ҳисобини юритиш учун алоҳида китоб, асосий воситаларга инвентар карточкалар очилмаган, асосий воситалар харакати компьютер орқали дастурсиз ҳисоб-китоби юритилган.

2019 йил 02- январ холатига ҳисоботи бўйича қайта бахоланган кейинги қийматда асосий воситаларнинг дастлабки қиймати 42102690,4 минг сўмни, эскириш қиймати 21551672,8 минг сўмни, қолдиқ қиймати 20551017,5 минг сўмни ташкил қилади.

Жорий йил давомида асосий воситалар таркибига қуйидагича кирим қилинган шундан жахон банки маблағи хисобидан доллор($) ҳисобда кирим қилинган асосий воситаларнинг курс бўйича фарқи кўпайтирилган қиймати 2020 йил март ойида 12651004,9 минг сўм, камайтириш 481880,7 минг сўм, курс фарқи хисобидан кўпайтирилгани июн ойида 2100597,1 минг сўм, август ойида 303608,8 минг сўм, декабр ойида 726198,1 минг сўмлик кирим қилинган жами бўлиб курс фарқи бўйича асосий воситаларнинг қийматига 15699528,2 минг сўм қўшилган.

Жамиятнинг барча турдаги асосий воситалари сотилиши муносибати билан сотиладиган бино, иншоатлар ва ишлаб чиыариш асбоб ускуналари қайта баҳоланган, “NUKUS BAXOLASH VA KONSALTIG” МЧЖининг хисоботлари бўйича акциядорлик жамиятининг сотувга қўйилган мол-мулкларининг қолдиқ қийматлари **22541688,3 минг сўмга** баҳоланиб балансга нисбатан **16204202,9 минг сўмга** оширилган. Бундан ташқари туман ҳокими қарорига асосан “Факел” чорвачилик комплексидан бошланғич қиймати 104400,3 минг сўмлик, хисобланган эскириш қиймати 93937,3 минг сўмлик ва қолдиқ қиймати 10463,0 минг сўмлик бино ва иншоатлар киримга олинган.

Жамиятнинг умумий йиғилиш қарорига асосан жамиятнинг мол мулклари 2020 йил 30-октябр кунги 40-сон шартномаси асосида “BERUNIY CLUSTER” маъсулияти чекланган жамиятига беш йилга бўлиб тўлаш шарти билан сотилиб шартнома тузилган ва ушбу шартномага асосан қолдиқ қиймаати 22541720,0 минг сўмлик(ҚҚСсиз) бино-иншоатлар ва ишлаб чиқариш асбоб ускуналари сотиш кўринишда жамият балансида чиқим қилинган.

Жамият бухгалтерияси томонидан асосий воситаларга эскиришларни ҳисоблашда қийматни бир маромда ҳисобдан чиқариш (туғри чизикли) усулидан фойдаланиб 722623,2 минг сўмлик ва жахон банки маблағига олинган асосий воситаларга эскириш эскириш

хисоблашнинг тўртинчи усули фойдали хизмат муддати, эскириш бир текисда ҳисоблаш усули қўлланиб 600920,8 минг сўм хисобланган жорий йилда жами бўлиб 1323544,0 минг сўмлик экириш хисобланган ва ишлаб чиқариш сарф харажатлар такибига бухгалтерия ўтказмалари берилган.

2019 йил 31-декабр холатига ҳисоботи бўйича асосий воситаларнинг дастлабки қиймати 41457407,8 минг сўмни, эскириш қиймати 14018953,1 минг сўмни, қолдиқ қиймати 27438454,6 минг сўмни ташкил қилади.

Тавсия:

Асосий воситаларни ЎзР АВ 28.08.1998 йил №486 рўйхатга олинган ва Ўз МВ 27.08.1998 йили № 44 тасдиқланган 5-сон БҲМСнинг 54-55 моддасига асосан асосий воситалар камида икки йилда бир маротаба инвентаризациядан ўтказиш белгиланган шу асосида 19-сон БҲМСда белгиланган тартибида асосий воситаларни инвентаризациядан ўтказиб асосий воситаларнинг техник ҳолатини аниқлаб тахлил қилиш, инвентаризация якуни бўйича хар бир асосий воситага алоҳида ҳисоб очилиб қолдиқ қиймати, ҳисобланган эскириш қиймати ва ҳисобланган қайта баҳолаш бўйича қолдиқ қийматларни қайтд қилиб бориш. Асосий воситаларни хисобга олиш ва ҳисобдан чиқаришда 8510 ҳисобидан қайта баҳоланган қисмини қайтқилиб бориш. Асосий воситаларнинг ҳисоботларини ЎзР АВ 09.12.2014 йил 1299-1 –сон билан рўйхатга олинган «Асосий воситаларни баланс ҳисобидан чиқариш тўғирисда»ги ЎзР МВ буйруғи асосида юритиш.

5. Ғазнадаги пул маблағлари ҳисобининг аудити.

Жамият ғазнада йил бошида қолдиқ бўлмаган ғазнасиги жорий йил давомида 9984,0 минг сўм нақд пул маблағлари кирим бўлган, ушбу ғазнага кирим бўлган ва ўз мақсадли йўналишлари бўйича ғазнадан чиқим қилинган, ғазнадан нақд пул маблағлари ишчи хизматчиларнинг нақд пул маблағларини олганларини тасдиқловчи имзолари қўйилган тўлов ведомостлари бўйича чиқим қилинган. Ғазна хисоботлари банк кўчирмасидаги накд пул маблағи кирими чиқими хисоботларига тўғри келади.

6. Жамиятнинг банкдаги жорий ва маҳсус ҳисоб рақамларидаги пул маблағларининг аудити.

Жамиятда банкдаги ҳисоб рақамлари бўйича ҳисоб китоблар Ўзбекистон Республикаси Адлия Вазирлигида 2002 йил 15 апрелда 1122-сон билан рўйхатга олинган «Ўзбекистон Республикасида нақд пулсиз ҳисоб китоблар тўғрисида» ги Низом талаблари асосида юритилган.

Жамият бухгалтерияси томонидан банкдаги жорий ҳисоб рақамларидаги пул маблағларининг ҳисоби ва маҳсус рақамлардаги пул

маблағларининг ҳисоби 5110,5120 ҳисоб варақларда, банкдан олинган кўчирмалар билан узвий боғлиқ ҳолда юритиб борилган.

Жамиятнинг барча турдаги ҳисоб рақамларида йил бошида 439860 минг сўм қолдиқ бўлган ва ҳисобат даври давомида барча турдаги ҳисоб рақамларига келиб тушган маблағлар ва йил давомида ўз мақсадли йўналишлари бўйича ҳисоб рақамларидан чиқим бўлган ва йил якунида 24621 минг сўм қолдиқ қолган.

Барча турдаги ҳисоб рақамларидан кирим ва чиқим бўлган пул маблағлари банк тамонидан тақдим қилинган кўчирмалар асосида бугалтерия правдкалари берилиб борилган ва ой якунидаги қолдиқлар таҳлил қилиниб борилган.

Ҳисоб рақамларидаги пул маблағлари харакати 2-сон журнал ордерида бухгалтерия праводкалар берилган, ҳисоб рақамларидаги маблағлари харакати учун бухгалтерия праводкалари банкдан берилган кўчирмаларида кўрсатилган оборотларига тўғри келади.

7. Меҳнатга хақ тўлаш ва унинг ҳисоби.

Жамият томонидан ишчи ва хизматчиларига меъёрий хужжатларга асосан, белгиланган тартибда иш хақи ва бошқа даромадлар ишбай, вактбай асосда, катнашган иш кунлари ва иш нормалари ҳисобга олган холда ҳисоблаб борилган.

Жамиятда 2020 йил бошига 143 нафар, йил охирига 50 нафар ишчи ходимлар меҳнат қилиб келган. Шундан бошқарув ходимлар 4 нафар, ўриндошлик ва касаначилар бўлмаган. Йил давомида жамиятнинг бино, иншоатлари ва асосий воситаларни “Beruniy ciaster” МЧЖига ижарага берилиши муносибати билан жамиятдаги ишчи-хизматчиларни ишдан бўшатилиб кластер таркибига ўтказилган.

Жамиятда ишловчилар билан тузилган мехнат шарномалари бир маротабалик бўлиб, муддати доимий тузилган. Моддий жавобгар шахслар билан моддий жавобгарлик тўғрисида шартномалар тузилган, меҳнат дафтарчалари тўлдирилган ва сейфда сақланади. Ишга кириш билан боғлик барча тегишли хужжатлар расмийлаштирилган ва ШЖБПФ дафтарчалари мавжуд. Ишлаб чиқариш бўйича буйруқлар ва ходимларни ишга кириши, ишдан бўшаши, меҳнат отпускаси берилиши ва бошқа кадрлар бўйича буйруклар алохида расмийлаштириб келинган. 2020 йил учун меҳнат отпускаси графиги ишлаб чиқилган.

Жамиятда ходимларнинг хафталик иш кунлари 5 иш кун белгиланган ва шунга асосан бошқарув ва ишчи ходимларга табель асосида штат жадвали бўйича асосий иш хақи ҳисоблаб борилган.

Бундан ташқари меҳнат битимида келишилган шартлар асосида ҳисоб- китоблар амалга ошириб борилган.

Ишчи хизматчиларга ҳисобланган иш хақи ва бошқа даромадларни ҳисобини юритиш учун махсус андозадаги иш хақи китобида юритилган.

Ҳисобот 2020 йили бошига дебиторлик қариздорлик 256,5 минг сўм ва 159518,9 минг сўм кредиторлик қариздорлик қолдиғи бўлган якуни

бўйича жамият бухгалтерияси томонидан ишчи ва хизматчиларга жами бўлиб 1336586,1 минг сўмлик иш хақи ва бошқа турдаги даромадлар ҳисобланган бўлиб шундан:

Ҳисобланган иш хақи ва бошкада доромадлар	Сумма
Оклад	297 512,5
Тунги соат у-н	1 141,2
Иш вақтидан ортиқча ишлага у-н	934,3
Дам олиш куни ишгани у-н	926,8
Ишбай иш хақти тўлови	1 141,2
Қўшимча бажарилган иши у-н	814,4
Якуний хисоб китоб	107 581,9
Мехнат таътили	39 942,7
Ишдан бўшаш компенсацияси	10 235,0
Мукофат пули тўолви	74 154,2
Ишдан бўшаш нафақаси	51 851,3
Кассалик варақаси учун тўлови	158,2
Ўтган ой учун тўлов	26011,7
Хомиладорлик таътили учун	13 857,2
Тован пули	91 896,2
Бола тарбияси 2-ёшгача	56 106,0
Жами ҳисобланган	**1 336 586,1**

Иш хақидан ушламалар	Сумма
Доромад солиғи	130 629,0
Пенсия жамгар ИНПС,1%	1 117,8
Проф.взнос 1%	1 393,1
ЛДП аъзолик бадали	1 013,4
Алимент	4 985,6
Контракт	7 264,8
Ипатека кредити учун	16 717,0
Пластикдан иш хақи учун	1 062 388,5
Кассадан нақд пулда тўло	9 984,0
Хизмат сафари ортича тўлови иш хақидан ушлан	262 846,4
Саховат хария	3 000,0
МПР тўлови	697,9
	0
	0
	0
	0
Жами ушламалар	**1 502 617,6**

Ҳисобатлар бўйича йил якунидан иш хақидан олгидорлик 12236,3 минг сўм ва қарздорлик 5467,2 минг сўм кўрсатилган.

Ҳисоботлар бўйича 2021 йил 01-январ ҳолатига жамиятнинг иш хақи тўловлари бўйича ишловчилардан қарзи баланс бўйича (код-720) қолдиқ кўрсатилмаган.

Тавсия:

Хар чорак якуни бўйича иш хақидан бўлган қариздорликни тахлил қилиб бориш ва мудати ўтган қариздорлик хосил қилмаслик. Ҳисоботлар бўйича иш хақидан бўлган ўтказмаларни хар ой уз вақтида иш хақи ҳисобидан ушлаб қолиш.

8. Дебитор ва кредиторлар билан ҳисоблашувлар ҳисоби.

Жамият бухгалтерияси томонида дебетор ва кредиторлар билан ҳисоблашувларни амалга ошириш учун 4730,4890,6010,6110-6120,6970,6990-ҳисоб варақлар белгиланган тартибда юритиб борилган.

2020 йил 31-декабр холатига хисоботи бўйича дебиторлик ва кредиторлик қарзлар тўртинчи чорак якунида қуйидагича қолдиқ бўлган яъни:

Дебиторлик қарздорликлар қолдиғи:

(Минг сўмда)

Счета	Счётлар номи	Йил бошига қолдиқ	4-чорак охирига қолдиқ
4000	Буюртмачиларнинг қариздорликлари	0	0
4100	Шуъба ва қарам хўжалик жамиятиларнинг қарзи	2 114	7 551 697
4300	Мол етказиб ерувчиларга берилган бўнаклар	2 046 889	1 256 429
4400	Бюджетга тўловларига тўланган бўнаклар	2 836 906	594 148
4500	Масадли Давлат жамғармалари ва сугурталар бўйича бунаклар.	12 973	45 458
4800	Бошқада дебиторлик қариздорликлар	0	3 043
	Жами	**4 898 882**	**9 450 775**

Йил бошига дебиролик қарздорликлар 4898882 минг сўм бўлган тўртинчи чорак якуни бўйича йил бошига нисбатан фарқи 4551893 минг сўмга кўпайган бўлиб йил бошига нисбатан 92,9%га кўпайган шундан: ички тизимдаги ташкилотлардан 7549583 минг сўмга кўпайган.

Кредиторлик қарздорликлар қолдиғи:

(Минг сўм)

Счета	Счётлар номи	Йил бошига қолдиқ	4-чорак охирига қолдиқ
6000	Мол етказиб берувчиларга бўлган қариздорликлар	604 552	243 986
6100	Ички тизимдаги жамиятлар ва бирлашмага қариздорликлар	6 623 306	3 500 603
6400	Бюджетга бўлган қариздорликлар	18 274	7 769
6500	Мақсадли давлат жамғармаларига тўловлар	1 253 520	21 924
6600	Таъсисчиларга девидент учун тўловлар	82 579	78 141
6700	Иш хақидан қариздорликлар	49 844	0
6900	Бошқада кредитор қарздорликлар	0	0
7200	Солик ва мажбурий тўловларнинг кечиктирилган қисми	161 448	0
7800	Узок муддатли қариздорликлар	0	35 544 589

«NAZORAT-AUDIT»
АУДИТОРЛИК ТАШКИЛОТИ ДИРЕКТОР: Б.Б.Назаров

	Жами	8 793 523	39 397 012

Йил бошига кредиторлик қарздорликлар тўртинчи чораги якуни бўйича йил бошига нисбатан кўпайиши 30603489 минг сўм бўлиб йил бошига нисбатан кўпайган. Узоқ муддатли кредиторлик қарзларнинг ва ички тизимдаги жамиятлари қариздорликлари кўпайиши хисобидан кўпайган.

Тавсия :

1995 йил 12 – май кунги ПФ – 1154 ва 1999 йил 19 – июл кунги ПФ – 2340 сонли фармон талабларига тўлиқ амал қилиш, дебиторлик ва кредиторлик қарзларни хар чорак давомида таҳлил қилиб бориш дебитор қарздорликлари бор бўлган ташкилотлар билан солиштирма дололатномалар тузиб бориш ва муддати ўтган дебиторлик ва кредиторликлар хосил қилмаслик.

9. Товар моддий захираларини ҳисоби.

Жамият томонидан товар–моддий захиралар ҳисобини бухгалтерия ҳисоб режасининг 1010-1090,2810,2910 ҳисоб варакларда юритиб келинган.

Жамиятда ишлаб чиқариш узлуксизлиги ва муомала харажатлари учун зарур бўлган модддий бойликлар ҳисобдор шахслар зиммаларига К.К.С ни чегирган холда кирим қилиб келинган.

Жамиятда моддий жавобгар шахслар билан жавобгарлиги тўғрисида шартномалар тузиб имзоланган.

Жамиятга олинган барча хом ашё, материал, бутлов қисмлар, инвентар жихозлар, марказий омборга кирим қилиниб, сунгра ишлаб чиқариш ва даврий харажатлари учун сарфланган.

Ҳисобдорлар томонидан ҳисобот ойи якуни бўйича моддий бойликларни харакати юзасидан ҳисоботлар тузиб топширилган. Товар моддий бойликлар ҳисоботларида яъни марказий омборнинг товар моддий бойликлари ҳисобатларида чиқим хужжатларида товар моддий бойликларни ишлаб чиқаришга ёки сотиш учун чиқим қилинган товар моддий бойликларни ҳисобдан чиқаришга рухсат берувчи масъул шахс ва мансабдор ходимлар томонидан тўлиқ имзолангани маълум бўлди

Солиқ кодексининг 147-моддаси меҳнат хақи тўлаш харажатлар таркибига озиқ овқат ёки озиқ овқат учун қопламалар киритилган шу сабабли иссиқ овқат учун тўламлар иш хақи харажатлар таркибига киритилиб барча турдаги ажратма ва солиқлар ҳисобланиши белигланган.

Тавсия:

Товар моддий бойликлари ҳисоботларини хар ой якуни бўйича тўлик қабул қилиниб, кирим ҳисоб варақлари бўйича ишончнома муддатига тўла амал қилинган ҳолда қабул қилиш, ишлаб чиқаришга сарф қилинган товар моддий бойликларнинг ҳисоботнини хар бир смена бўйича ишлаб чиқиш, ишлаб чиқаришдаги моддий жавобгарлар ҳисоботларини ҳар ой

якуни бўйича ҳисоботларини тақдим қилиш. Товар моддий захираларнинг ҳисоботларини ЎзР АВ 20.11.2002 йилда 486-1 сон билан рўйхатга олинган ва ЎзР МВ 27.08.1998 йилда №44 сон билан тасдиқланган БҲМС-4 талаблари асосида юритиш ва шу стандарт 26-бандига асосланиб инвентаризациядан ўтказиш, автомабиллар ва тракторларга ўрнатилган шиналар ва акумляторларга карточкалар очилиб автомабилларнинг хар ойда босиб ўтган масофасини ҳисоботлар бўйича қайд қилиб бориш.

10.Харажатлар ҳисобининг аудити.

Ишлаб чиқариш харажати ҳисоби.

Жамият томонидан асосий ишлаб чиқишга қилинган харажатлар ҳисобини бухгалтерия ҳисоб варақлар режасининг «2010,2310,2320,2510,2710,2720,2730» ҳисоб варақларида юритиб келинган.

Ҳисоботлар бўйича асосий ишлаб чиқариш харажати 10660465,0 минг сўм бўлган, аудиторлик текшириш тахлили бўйича қўшима ҳисобланган ва харажатлар таркиби тахлил килиниб ҳаражатлар ҳисобига хисобланди. Аудиторлик текшируви даврида жамият бошланғич хужжат кўрсаткичларига асосан харажат таркиби кўриб чиқилганда жамият томонидан ушбу ҳисобни юритишда айрим бухгалтерия ўтказмалри тўғридан тўғри сотишга берилган яъни металломнинг сарф харажатлари алоҳида юритилмаган унинг сарф харажатлари асосий ишлаб чиқариш харажатлари ҳисобига киритилган.

Тавсия:

Асосий ишлаб чиқариш сарф харажатларини яъни ишлаб чиқариш ҳисобчиси ҳисобатларини хар ой якуни бўйича бош дафтар қолдиқлари билан таққослаб бориш ва харажатлар таркиби тўғрисидаги низом талаблари асосида ҳисоботларни юуритиш сарф қилинган эҳтиёт қисимларнинг ҳисоботини ўз вақтида олиниб сарф харажатлар ўз вақтида харажатлар таркибига киритиш.

11. Чигит ҳисобати тахлили.

Фермер хўжаликларидан 2020 қишлоқ хўжалик йили йили бошида қариздорлик қолдиғи бўлмаган жорий йилда олдинги йилдан экишга яроқсиз бўлган уруглик чигитидан қолдиқ 26 тонна 104685 минг сўмлик экишга яроқсиз бўлган уруғлик чигит сотилган ва жорий йил давомида тўлиқ хисоб китоб қилинган.

12. Жамиятнинг 2020 йил якуни бўйича хисобланган солиқлар қуйидагича:

Солиқ ва мажбурий тўловлар ҳисобланиши ва ўз вактида ўтказиб борилиши текширилганда қуйидагилар аниқланди:

Жамият умумий тартибда солиқ тўловчи сифатида Давлат бюджетига Юридик шахслардан олинадиган фойда солиғи.

Қўшилган қиймат солиғи, Юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ, иш хақидан даромад солиғи, Сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ, Солиқ агентлари томонидан тўлов манбаида ушлаб қолинадиган дивидендлар ва фоизлар кўринишида тўланадиган даромадлардан олинадиган солиқ, шунингдек Ягона ижтимоий тўлов бўйича ҳисоботлар тақдим қилиб келинган ва шунга асосан ҳисоб китоб қилиб келинган.

Фойда солиғи.

Фойда солиғи Солиқ кодексининг 126-161 моддасига мувофиқ солиқ солинадиган базадан ва белгиланган ставкадан келиб чиққан ҳолда амалга оширилади Солиқ кодексининг 300-моддасига асосан солиқ солинадиган базадан ҳамда белгиланган ставкадан келиб чиққан ҳолда ҳисоблаб чикарилади.

Юридик шахслардан олинадиган фойда солиғи

Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 128-моддасига асосан, солиқ солиш базаси жами даромад билан чегириб ташланадиган харажатлар ўртасидаги фарқ сифатида, Солиқ кодексининг 158-моддасининг тўртинчи қисмида, бошқа қонунларда ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарорларида назарда тутилган имтиёзлар ҳамда Солиқ кодексининг 159-моддасига мувофиқ солиқ солинадиган фойданинг камайтирилиши суммалари инобатга олинган ҳолда ҳисоблаб чиқарилган солиқ солинадиган фойдадан келиб чиқиб белгиланади.

Харажатлар солиқ солинадиган базани шакллантиришда асосий объектлардан бири ҳисобланади. Солиқ кодекси харажатларни икки гуруҳга ажратади:

Юридик шахслардан олинадиган фойда солиғи ҳисоб-китоби

(минг сўм)

Кўрсаткичлар номи.	Жамият маълумотла-ри бўйича
Жами доромадлар	13 711 201,2
Чегириладиган харажатлар	13 148 888,6
Олинадиган дивидендлар	
Солиқ солинадиган база – жами	562 312,6
Юридик шахслардан олинадиган фойда солиғининг белгиланган ставкаси	15%
Юридик шахслардан олинадиган фойда солиғи суммаси – жами	84 346,8

Қўшилган қиймат солиғи хисоби.

Қўшилган қиймат солиғи ҳисоблаш Солиқ Кодексининг VII-булим 35-боб 197-200-моддаларига асосан солиқ ҳисобланадиган базадан ҳамда белгиланган ставкадан келиб чиққан ҳолда ҳисоблаб чиқарилади.

минг сўмда

Кўрсаткичлар	Сатр Коди	Сумма
Ҳисобот даврида ҳисобга олинадиган кушилган киймат солиғи (ККС) суммаси	10	-354,3
Аввалги солиқ даврида экспортга реализация қилинган товарлар бўйича тушум жорий солиқ даврида келиб тушиши муносабати билан ҳисобга олинадиган ККС суммаси	20	0
Ҳисобга олинадиган жами ККС суммаси (010-сатр + 020-сатр)	30	-354,3
Ҳисобга олинадиган жами ККС суммаси	40	109 616,4
Бюджетга туланадиган ККС суммаси	50	**109 970,6**

Мол-мулк солиғи

Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 267-моддасига асосан, мол-мулк солиғининг солиқ солинадиган базасига:

- асосий воситалар бўйича - асосий воситаларнинг ўртача йиллик қолдиқ қиймати. Асосий воситаларнинг қолдиқ қиймати ушбу мол-мулкнинг бошланғич (тикланиш) қиймати билан солиқ тўловчининг ҳисоб сиёсатида белгиланган усуллардан фойдаланилган ҳолда ҳисоблаб чиқилган амортизация ҳажми ўртасидаги фарқ сифатида аниқланади;
- норматив (белгиланган) муддатда тугалланмаган қурилиш объектлари ва ишга туширилмаган асбоб-ускуналар бўйича - тугалланмаган қурилишнинг ва ўрнатилмаган асбоб-ускуналарнинг ўртача йиллик қиймати киритилади.

минг сўмда

Кўрсаткичлар	Сатр Коди	сумма
Ҳисобот даврида ҳисобга олинадиган мулк қиймати суммаси	10	6 657 177,4
Салиқ ҳисобланмайдиган мулк қиймати суммаси	20	0
Солик ҳисобланадиган базас сўмаси (010-сатр + 020-сатр)	010	6 657 177,4
Солиқ ставкаси	020	2%
Бюджетга тўланадиган мулк солиғи суммаси	030	**133 143,5**

Солиқ кодексининг 271-моддасида жорий тўловлар ҳисобланган солиқ суммасидан 10 фоиздан ортиқ камайтирилса, фарқ суммага пеня ҳисобланиши келтириб ўтилган. Шунингдек, ушбу моддада солиқ даври мобайнида мўлжалланаётган солиқ солинадиган база ўзгарган тақдирда, солиқ тўловчи юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ суммаси тўғрисида аниқлаштирилган маълумотнома тақдим этишга ҳақлилиги кўрсатиб ўтилган.

Ягона ижтимоий тўлов.

Ягона ижтимоий тўлов ҳисоблаш солиқ кодексининг XV бўлим, 51-боб, 305-311 моддалари асосида ҳисобланадиган базадан келиб чиқиб, ҳамда белгиланган ставкадан келиб чиққан холда ҳисобланди.

Солиқ солинадиган база солиқ кодексининг 172-моддасига мувофиқ тўланадиган даромадлар сифатида белгиланади.

минг сўм

		Жами иш хаки тулаш доромадлари	Ягона ижтимоий тўлов умумбелгиланган тар-тибдаги ставка бўйича	Доромад солиги	ИНПС тулови ва Ихтиёрий туланган
Жами мехнатга хак тулаш тарзидаги даромадлар	010	1 188 583,9	1 188 583,9		
Мехнатга хак тулаш тарзидаги даромадлар (Ўзб. Республикаси СКнинг 172-моддаси)	011	1 188 583,9	1 188 583,9		
Мехнатга хак тулан СК-176,177,178.	012				
Ягона ижтимоий тўлов ҳисобланмайдиган тўлов турлари.	020	65 708,5	65 708,5		
Солиқ солишдан озод қилинган тўловлар	030			65 708,5	
Солиқ солинадиган база:	040	**1 122 875,3**	**1 122 875,3**	**1 122 875,3**	
ЯИТ, доромад солиғи ва ЖБПЖ ставкаси, %	040	x	12,0%	12%	0,1%
Ижтимоий жамғармаларга ҳисобланган мажбурий тўловлар ва соликлар суммаси	060	134 745,0	134 745,0	134 745,0	1 122,8
Ҳисобот даври учун ягона ижтимоий тўловнинг қўшимча ҳисобланган.	070	0	0	0	0
Ихтиёрий тўланган ЖБПЖ бадали суммаси	080	0	0	0	0
Ҳисобот даврида тўланиши лозим	**090**	**134 745,0**	**134 745,0**	**133 622,1**	**1 122,8**

12. Даврий ва молиявий харажатлар ҳисоби.

Жамият томонидан давр харажатлари бухгалтерия ҳисоб варақлар режасининг 9410,9420,9430 ҳисоб варақларидан фойдаланган ҳолда юритиб келинган.

Ҳисоботлар бўйича 2020 йилдаги давр харажатлари жами 1734782,0 минг сўм хисобланган, шундан: ҳисобот даврида сотиш харажатлари 39293,0 минг сўм, маъмурий харажатлар 1033364,0 минг сўм, қўшимча ҳисобланган харажатлар ва солиқларни ҳисобга олган ҳолда бошқа операцион харажатлар ва қўшимча хисобланадиган мулк солиғи ва

бошқада қўшимча харажатларни хисобга олиган ҳолда давр харажатларини қайта хисоб китоб қилиниб давр харажатларини тахлил қилиш лозим.

13. Ўз маблағлари манбалари ҳисоби

Жамиятнинг 8300 «Устав капиталини ҳисобга олувчи счёт» ҳисобида 2020 йил бошига 1241644 минг сўм бўлган ва охирига чиқарилган қўшимча акциялар хисобига йил якунида 2483288 минг сўм қолдиқ бўлган.

8700 «Тақсимланмаган фойда (қопланмаган зарар)ни ҳисобга олувчи счёт» ҳисобида 2020 йил 01-январь ҳолатига олдинги йиллар қопланмаган фойдаси бўйича қолдиқ 3533177 минг сўмни ташкил қилган ва кузатув кенгашининг қарори билан соф фойдадан 1241644 минг сўм тақсимланган. 2020 йилнинг соф фойдаси 58382 минг сўмни ташкил қилади. Жорий йилда тақсимланган файда хисобида 2349815 минг сўм қолдиқ қолган.

14. Махсулот (иш ва хизмат)ларни сотиш ҳисоби уларнинг таннархи, бошқа даромадларнинг тахлили.

Ҳисоботлар бўйича 2020 йил ҳисобот даври якуни бўйича махсулот ва хизматларни сотиш натижалари таҳлил этилганда қўшимча ҳисобланган доромад ва харажатларни ҳисобга олинган ҳолда сотишдан олинган соф тушум 12471222 минг сўм сўм, уларнинг таннархи 10660465 минг сўм, асосий сотишнинг ялпи фойдаси 1810757 минг сўм хажмида ҳисобланди.

15. Жамият фаолиятининг молиявий натижалари.

Жамият томонидан 2020 йил ҳисобот даври якуни бўйича тузиб тақдим этилган молиявий натижалар тўғрисида ҳисоботда ҳисобот йилининг соф фойдаси 58382 минг сўм хажмида акс эттирилган бўлиб, Аудиторлик текширувида киритилган ўзгаришларни ҳисобга олган холда қуйидаги молиявий натижалар ҳисобланди :

- Махсулот сотишдан соф тушум	12471222 минг сўм
- Сотилган махсулот таннархи	11563715 минг сўм
- Сотишдан олинган ялпи фойда	907507 минг сўм
- Давр харажатлари	1734782 минг сўм
- Бошкада дормадлар	1239979 минг сўм
- Солиқ тўлагунча фойда	413704 минг сўм
- Фойдадан солиқ тўловлари	84347 минг сўм
- Ҳисобот йилини соф фойдаси	328357 минг сўм

Жамиятнинг иқтисодий кўрсатгичларининг йиллик режага нисбати:

Кўрсаткичлар номи	Режа бўйича	Ҳисобот бўйича	Фарқи режага нисбатан кам	Фарқи режага нисбатан ортиқча	%даги нисбати
Даромад	10 935 108	12 471 222	0	1 536 114	114,0%
Таннарҳ	9 289 123	11 563 715	0	2 274 592	124,5%
Давр харажатлари	1 401 078	1 734 782	0	333 704	123,8%
Бошқада даромадлар	147 185	1 239 979	0	1 092 794	0,0%
Солиқ тўлагунча фойда (зарар)	392 092	412 704	0	20 612	105,3%
Фойда солиғи	60 774	84 347	0	23 573	138,8%
Соф фойда(зарар)и	331 318	328 357	2 961	0	99,1%

Ушбу жадвалдан кўриниб турибдики йил якуни бўйича режа бўйича даромад олиш режага нисбатан 1536114 минг сўм ортиқча бўлиб режа 114,0%га бажарилган. Солиқ тўлагунча олинган фойда режага нисбатан 20612 минг сўмга ортиқча бўлиб фойда олиш 105,3%га бажарилган.

Жорий йилда бизнес режа бўйича соф фойда олиш 331318 минг сўмга белгиланиб ҳақиқатда 328357 минг сўм бўлиб жорий йилда режага нисбатан 23573 минг сўм ортиқча соф фойда олиш билан якунланиб рентабиллик даражаси 0,01 фоиз билан йилни якулланган.

Жамиятнинг асосий иқтисодий холатини баҳолаш бўйича кўрсаткичлари :

Ўзбекистон Республикаси Адлия Вазирлигидан 14.04.2005 йилда №1469 рўйхатга олинган жамиятларнинг иқтисодий тўлов қобилиятини назорат қилиш қўмитасининг 16.03.2005 йилдаги №ГС-05.0271/1 «Молиявий хўжалик фаолиятини таҳлил қилиш ва мониторинг ўтказиш ҳақидаги йўриқномаси»га асосан аниқланди.

Баланснинг қопланиш коэфициенти - Жорий активларнинг жорий мажбуриятларга нисбати. Ушбу кўрсаткич 1,25 дан паст бўлган холатларда жамланманинг тўлов қобиляти пастлигидан далолат беради.

Оборот маблағлари билан таъминланганлик коэффициенти – молиявий баркарорликни таъминлаш учун шахсий оборот билан таъминланганлик кўрсаткичини белгилайди. Ушбу кўрсаткич 0,2 дан паст бўлса оборот маблағлари билан таъминланмаган ҳисобланади.

Рентабеллик даражаси коэффициенти – молиявий хўжалик фаолиятининг маълум бир даврида жамланманинг фойдаси (зарари) даражаси кўрсаткичини белгилайди. Ушбу кўрсаткич 0,05 дан паст бўлса, паст рентабеллик ҳисобланади.

«NAZORAT-AUDIT» АУДИТОРЛИК ТАШКИЛОТИ ДИРЕКТОР: Б.Б.Назаров

Шахсий маблағларнинг қисқа муддатли мажбуриятларга нисбати бўйича коэффициенти – қисқа муддатли жорий мажбуриятларни қайтариш қобиляти бўйича кўрсаткичини белгилайди. Норматив коффициенти 0,05.

Коэффицентлар	Кўрсаткичлар ҳисоби	31.12.2020 й холатига	Кўрсаткичлар характеристикаси
Баланснинг копланиш коэфициенти	А2 / П2-ДО	2,52	>1.25 тўлов қобилятли
Оборот маблағлари билан таъминланганлик коэффициенти (молиявий баркарорлик)	П1+Дзк2-А1 / А2	0,60	>0,2 оборот маблағлари билан таъминланган
Шахсий маблағларнинг қисқа муддатли мажбуриятларга нисбати коэффициенти	П1 / П2-ДО	7,51	>0.05 қисқа муддатли жорий мажбуриятларни қайтариш қобиляти
Рентабеллик даражаси коэффициенти	Фойда солиғи ҳисоб-лангунча фойда / харажатлар	0,03	>0.05 рентабеллик

Жамиятнинг асосий иқтисодий кўрсаткичлари таҳлил қилинганда жамиятнинг рентабеллик даражаси ўртачадан паст, қисқа муддатли жорий мажбуриятларни қайтариш қобиляти юқори, оборот маблағлари билан таъминланган ва тўлов қобиляти бўйича норматив коэффициенти юқори бўлганлиги аниқланди.

III. ЯКУНИЙ ҚИСМ

Жамиятда бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботлари.

Бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботлари 21-БҲМС асосида янги ҳисоб варақлар режаси асосида мемориал ордер формасида юритилган. Бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботлари тўлиқ компьютерлаштирилган. Счетлар бўйича ойма ой ҳар қайси счётлар ва аналитик счётлар бўйича оборот ведомостлари ва бош китоблар илова қилиб борилган.

Харажат ва даромадлар ҳисоботи Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 5 февралдаги 54-сонли қарори билан тасдиқланган «Маҳсулотлар (иш хизматлар)ни ишлаб чиқариш ва сотишда харажатлар таркиби ҳамда молиявий натижаларни шакллантириш тўғрисида»ги Низоми асосида олиб борилган.

Харажат ва даромадлар ҳисоб варақлар ҳар чоракда ёпиш ва улар орасидаги фарқ режа асосида жамият фойдаси ёки зарарини аниқлаб

боримаган, харажатлар режага нисбатан таҳлил қилиниб дастурлар тузилмаган.

Молиявий фаолиятини назорат қилиш ва самарали юритиш, активлар ва ҳисоб ҳужжатларини сақланишини таъминлаш, бухгалтерия ёзувларини ўз вақтида аниқ ва тўлиқ бўлишини таъминлаш ҳамда ўз вақтида ишончли маълумот тайёрлаш бош ҳисобчига юклатилган.

Аудиторлик текшируви якуни бўйича.

- Асосий восита ва инвентар, материаллардан фойдаланиш ва ишлатишда тежамкорликка риоя қилиш улар бўйича ҳисоботларни белгиланган тартибда тузиш ва расмийлаштириш.
- Моддий жавобгар шахслар зиммасидаги моддий қийматликлар БҲМСга асосан ғазнада бир ойда бир маротаба, материаллар бир йилда бир маротаба ва асосий воситалар камида икки йилда бир маротаба инвентаризациядан ўтказиш ва инвентаризация натижасини аниқлаб бориш.
-Моддий жавобгарларнинг товар моддий бойликларининг ҳисоботларини хар ой якуни бўйича тўлиқ ёзилишини ва чорак якуни бўйича таҳлил қилиб боришни ташкил қилиш.
-Дебиторлик қарздорликлар бўйича 1995 йил 12 – май кунги ПФ – 1154 ва 1999 йил 19 – июл кунги ПФ – 2340 сонли фармон талабларига тулиқ амал қилиш ва кархоналари кесмида таҳлил қилиб бориш.
- Жамиятнинг бўлимлари орасида ҳисоботларнинг боғликларига аҳамият бериш ва таҳлил қилиб бориш.
- Жамиятнинг чораклик ҳисоботлари маълумотлари иқтисодчи томонидан бизнес-режа кўрсаткичларининг бажарилиши, динамикаси тадқиқ қилиниб, салмоқли фарқлар таҳлил қилиб боришини таминлаш.
-Жамиятнинг йиллик баланси бўйича айрим иқтисодий кўрсатгичлари меъёрлар паст кўсатгичлар билан якунланган ушбу кўрсатгичлар бўйича амалий дастур ишлаб чиқиш.
- Материал ҳисоботлар белгиланган Ўзбекистон Республикаси Молия Вазирлигидан 07.08.19998 йил №44-сон билан тасдиқланган ва Ўзбекистон Республикаси Адлия Вазирлигидан 28.08.1998 йил №486-сон билан рўйхатга олинган БҲМС-4 асосида ҳисоб сиёсатини юритиш, моддий жавобгарларнинг ҳисоботлар тақдим қилишнинг бир хиллигини таъминлаш.
- Шартномалар тузишда қонун ва низом талабларига риоя қилиш. Маҳсулот сотиш (иш бажариш)да олдиндан тўловсиз маҳсулот сотмаслик ва дебиторлик қарзларни қисқартириш масалаларига алоҳида этибор бериш ва тўлов муддати ўтишига йўл қўймасликга этибор берилишни таъминлаш.
- Харажат ва даромадларни расмийлаштиришда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 5 февралдаги 54-сонли қарори билан тасдиқланган «Маҳсулот ишлаб чиқариш ва сотишдаги харажатлар тартиби ҳамда Молиявий натижаларни шакллантириш

тўғрисидаги Низом», солиқларни ҳисоблашда Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодекси талабларига тўла амал қилиш.

-Ушбу аудиторлик текширишда киритилган ўзгариш ва қўшимчаларни ҳисобга олган ҳолда қайта тузилган ҳисобот ва солиқ ҳисоб-китобларини худудий солиқ идорасига белгиланган муддатларда тақдим қилиш.

«NAZORAT-AUDIT»
АТ директори **Б.Б.Назаров**

«Беруний пахта тозалаш»
А.Ж. раиси: **А.Махмудов**

Бош хисобчи: **З.Е. Реймов**